

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és lap tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

A béke akadályai.

Makó, nov. 16.

A háború történetei mind azt bizonyítják, hogy a fegyverszünet rendesen a béke szokta követni. Mert majdnem minden fegyverszünet csak arra való, hogy a végleges békekötés alapját megteremtse.

A parlament háború, mely most folyik a képviselőházban, semmivel sem különbözik a népeknek egymás ellen viselt háborútól. Az eszközök mások voltak, de a lényeg ugyanaz marad. Késhegyig, torokfojtogatásig ment már itt is. A csapatok már felvonultak, hogy egymásra rontsanak s elő volt készítve mindkét részen az összeütközés.

Most, hogy a fegyverszünetet megkötötték, előtérbe nyomul a kérdés, hogy milyen alapokon épüljön föl a végleges béke? Kúen miniszterelnök vasárnap Bécsbe megy, hogy a királynak „referáljon” a parlamentben történt legutóbbi eseményekről. Referálás alatt természetesen értendő az, hogy felhatalmazást kapjon egy és más dologra, vagy engedélyt kérjen bizonyos engedményekre, amelyeket szükségszerűen és mulhatatlanul tennie kell, hogy a végleges békének útját egyengethesse.

Valószínű, hogy referálás közben sűrűn fogja emlegetni azt is, hogy az ország milyen örömmármoban uszik most, hogy a fegyverszünet bekövetkezett. Nemrégén még úgy referált, hogy ez az ország osztatlanul a kormány mellett foglalt állást és az obstrukció ellen fordult s hivatkozott a pécovic törvényhatóságoktól kicsikart nyilatkozatokra. És úgy van majdnem mindig, hogy a kormánykciókat úgy tüntetik föl, mintha azok a nép lelkéből fakadnának. Hivatkoznak a népre, az ország közvéleményére még akkor is, ha ez a hivatkozás szemszedett és kézzel fogható hazugság.

A való igaz pedig abból áll, hogy az ország voltaképpen és lényegben távol áll a harcoktól; nem is igen törődik azokkal, hanem szeretne a békés fejlődés terére lépni és élvezni szeretné a munka áldásait. Csak két dolog van, amit okvetlenül követel a kormánytól és ellenzékétől, vagyis a parlamenti munkától: a közterhek könnyítését és a demokratikus szellemű választói reformot.

Ez a két követelés az, melybe belehatolhatik a kormány, ha a végleges béke megteremtésén fáradozik. A terheket kell enyhíteni a véderőjavaslatokban, amelyek eszerint revízióra szorultak, de kétséges, hogy a korona hozzájárul-e az erre vonatkozó proppozíciókhoz? Sőt valószínű, hogy a kormány elutasító választ fog kapni erre.

A másik követelésnek talán nem volna akadály a „odafenn.” Hisz csak arra az ígéretra kell hivatkozni, amelyet a király erre vonatkozóan tett.

Igen ám, de még mindig ott settenkedik immáron már a sötét háttérben Tisza István. Ha ő nem avatkozott volna bele összes balkezével a politikába, a béke már régen megszületett volna. Most kissé sápadtan, de erősen megtépve ott guggol valahol. De bizonyosra vehető, hogy amikor aktuálissá lesz a választói jog, megint elő fog rohanni és a hebehurgyaság fanatizmusával neki fogja vetni magát a reformnak és megint csak kerékkötővé válik, ami szükségszerűen új harcot fog felidézni.

Ha tehát állandó békét akar az ország, akkor a kormány legsürgősebb teendője Tisza Istvánnak végleges kizorítása az aktív politikából. S nem is lesz, nem is lehet addig béke, amíg a népjogok legnagyobb ellensége, a kétkézű Tisza lesz az egyik „főoszlopa” ennek a kormánynak.

— **Justh Gyula** Abbáziában. *Justh Gyula*, a függetlenségi és 48-as párt vezére holnap, egy heti tartózkodásra Abbáziába utazik. *Justh* bámulatos energiával és szívóssággal küzdötté végig a nagy nyári parlamenti kampányt. Csaknem minden vasárnap népgyűlésen volt, alig pihent valamit. Most, hogy a politikában ideiglenes nyugalom van és boyodalmak egyelőre nem várhatóak, a régóta várt pihenő bizonyára meg fogja edzeni a kiváló államférfiut.

— **Polgármesterek értekezlete.** Magyarország polgármesterei december hó 9-én tartják Budapesten értekezletüket. A városi tanács mai üléséből erre az értekezletre *Gallambos Ignác dr.* polgármestert küldte ki.

A költségvetés.

— **Szterényi és Lukács.** —

Befejezték az általános vitát.

A képviselőház ülése.

— Telefon értesítés. —

Budapest, nov. 16.

A képviselőház ma a költségvetést tárgyalta. A Ház tagjainak érdeklődése ma is nagyon csekély volt, mert dacára annak, hogy be volt jelentve *Lukács László* pénzügyminiszter és *Szterényi József* volt államtitkár felszólalása, a Házban alig volt jelen 40—50 képviselő, ezeknek is legnagyobb része ellenzéki volt. Ily körülmények között a költségvetés vitája aligha fog soká eltartani, mert a kormánypárt tagjai nemcsak, hogy el nem jönnek az ülésre, de a vitában sem vesznek részt s a munka zömét az ellenzékre hárítják. Pedig a kormánynak az az intenciója, hogy intenzív költségvetési vitát provokáljon s ezért fel is szólította a munkapárt tagjait, hogy a kifélé való reprezentálás végett nagyobb számban vegyenek részt a vitában. Az eredmény azonban azt bizonyítja, hogy nemcsak a Ház elnökének, de a kormánynak felhívása is hiábavaló volt.

A mai ülésen *Návay Lajos* elnökölt. A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnöknek előterjeszteni valója nem volt.

A napirend szerint következett a költségvetés tárgyalása.

Az első felszólaló *Simonyi-Semadam* Sándor néppárti volt, aki pártja nevében egyszerűen kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el. (Mozgás.)

Lovász Márton: A néppártnak nincs mondani valója a költségvetésről? (Zaj.)

Herczeg Sándor (kiszgazdapárti): Szép kis ellenzéki párt ez a néppárt.

Szterényi József volt államtitkár volt a következő szónok. Az iparoktatás fejlesztésének hangoztatásával kezdte beszédét. Örömmel látja, hogy iparoktatásunk Európában csaknem első helyen áll. Hogy eddig mégsem mutathattunk fel nagyobb eredményeket, az iparfejlesztésünk kezdetlegességének tudható be, de már ezen a téren is örvendetes javulás és haladás állott be. Állami támogatásunk örvendetes befolyása folytán

gyáraink egyre gyarapodtak s szaporodnak. Statisztikailag mutatja ki, hogy az állami támogatás mily nagy erkölcsi és anyagi hasznot hajtott gyárainkunknak. Körülbelül 300 millió koronára lehet becsülni azt az összeget, a mellyel az állami támogatás gyárainkunk bevételeit szaporította. A mindenkori kormányoknak az iparfejlesztésnek kell legszebb feladatának lenni, mert ez teszi gazdaggá, jómódúvá az országot s megelégedetté a polgárságot. (Helyeslés.) Majd a textilipar fejlesztésének fontosságát hangoztatta, mert a mezőgazdaság mellett a textilipar fellendülésétől lehet a legtöbb hasznot remélni. (Helyeslés.) A vízierők kihasználását is óriási fontosságú feladatnak tartja. Más országokkal szemben megállapítja, hogy a magyar víziutak a legkezdetelegesebb stádiumban vannak, holott a víziutak kihasználásával igen nagy produktív erő lehet kifejteni. Nagyobb állami támogatásra van tehát szükség, hogy víziutainkat megépítve ezzel is előmozdítsuk az ország gazdasági fejlődését. Azután a kisipar támogatására hívta fel a kormány figyelmét. A kisipar fejlődése az ország erősödését jelenti, ezt tehát a legnagyobb jóakarattal kell fokozni. Különös gondot kell fordítani a kisiparososztály nevelésére is, mert a mint azt a külföldi példák mutatják, a kisiparososztály, illetve a tanoncnevelés mozdítja elő legnagyobb mértékben az ipart. Majd áttért a közlekedésiügyek ismertetésére és sajnálattal jelenti ki, hogy az állami vasutnál a helyzet majdnem tarthatatlan. Kimutatja, hogy ezeknek az óriási bajoknak nem a waggonhiány az oka, hanem a budapesti pályaudvarok elégtelensége, mert 1907—908. telén 36.000 waggon állott künn a pályaudvarokon, mert a raktárak nem tudták az árukat befogadni. A legsürgősebb feladat tehát a budapesti pályaudvarok kiépítése. Az államvasutak hiányait pedig csak gyors és nagymérvű beruházásokkal lehet mellőzni. (Helyeslés.)

Beszéde végén *Szterényi* hosszasan foglalkozott a vasuti tarifák kérdésével és kérte a kormányt, hogy a tervezett tarifa-emeléstől tekintsen el. (Helyeslés.) A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Elnök: Több szónok nem lévén, a költségvetés általános vitáját be-zárja. (Éljenzés jobbról.) Öt perc szünetet ad.

Szünet után

Lukács László pénzügyminiszter reflektál az elhangzott beszédekre.

Az ülés vége 2 órakor.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégly 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-néven van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, diszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

23

A 20.000-nél népesebb városok.

A népszámlálás végleges eredménye — Makó a 23-ik nagy város.

Makó, nov. 16.

A hivatalos lap mai száma közli a 20.000 léleknél népesebb városok és községek jegyzékét. Az 1910. évi népszámlálás végleges eredményei szerint 60 városunk van, amelynek 20.000-nél nagyobb a lélekszáma.

Makó a 23-ik helyen van, 34.918 lakossal.

Makónál nagyobb városok a következők:

1. Budapest	880.371 lakossal.
2. Szeged	118.328 "
3. Szabadka	94.610 "
4. Debrecen	92.729 "
5. Pozsony	78.223 "
6. Temesvár	72.555 "
7. Kecskemét	66.834 "
8. Nagyvárád	64.168 "
9. Arad	63.166 "
10. Hódmezővásárhely	64.445 "
11. Kolozsvár	60.808 "
12. Ujpest	55.197 "
13. Miskolc	51.459 "
14. Pécs	49.822 "
15. Fiume	49.809 "
16. Győr	44.300 "
17. Kassa	44.211 "
18. Békéscsaba	42.599 "
19. Brassó	41.056 "
20. Nyiregyháza	38.198 "
21. Székesfehérvár	36.625 "
22. Kiskunfélegyháza	34.924 "
23. Makó	34.918 "

A 23-ik helyen levő Makó után következnek:

24. Szatmárnémeti	34.892 "
25. Cegléd	33.942 "
26. Sopron	33.932 "
27. Újvidék	33.590 "
28. Nagyszében	33.489 "
29. Szentcsanak	31.593 "
30. Erzsébetfalva	30.970 "
31. Szombathely	30.947 "
32. Zombor	30.593 "
33. Kispeszt	30.212 "
34. Jászberény	29.675 "
35. Zenta	29.666 "
36. Szolnok	28.778 "
37. Nagykőrös	28.575 "
38. Hajdúbozsó	28.159 "
39. Eger	25.052 "
40. Versec	27.370 "
41. Békés	26.875 "
42. Nagyikinda	26.795 "
43. Nagykanizsa	26.524 "
44. Nagybecskerek	26.006 "
45. Szarvas	25.879 "
46. Mezőtúr	25.835 "
47. Marosvásárhely	25.517 "
48. Csongrád	25.310 "
49. Rákospalota	25.147 "
50. Törökszentmiklós	25.086 "
51. Kiskunhalas	24.381 "
52. Gyula	24.284 "
53. Kaposvár	24.124 "
54. Karcag	22.996 "
55. Komárom	22.337 "
56. Orosháza	22.264 "
57. Máramarosziget	21.370 "
58. Baja	21.032 "
59. Pancsova	20.808 "
60. Pápa	20.150 "

Építkezés miatt

ügyvédi irodámat

ideiglenesen a Jenei-féle házba, (Megyeház-utca) helyeztem át.

Dr. Nagy Sándor

ügyvéd.

Papok dolga.

Az Ur nagyobb dicsőségére veszekednek.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 16.

Csunya dolog az összeférhetetlen házsártoskodás, köztözködés, irigység s folytonos veszekedés még azok között is, akik a békét s szeretetet hirdető vallással nem állanak valami közeli viszonyban. Még visszatartóbb látvány, ha éppen azok irigykednek, köztözködnek, akikről a mai általános felfogás szerint mégis csak azt kellene várnunk, hogy a békének és szeretetnek nemcsak a hirdetésében, hanem ezeknek a gyakorlásában is mindenkor legelő járjanak.

Lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy az általános felfogás, mely még ma is a papoktól várja a béke és szeretet terén való gyakorlati vezetést, nagyon hamis nyomon halad, mert a papok — tisztelet a kevés kivételnek — nagyon is felejtik — hivatásukat.

Nem akarunk ezuttal általános jellemzést adni s jellemzésünket részletesebb adatokkal is támogatni. Ezuttal csak arra az áldatlan visszavonásra mutatunk rá, mely a makói református egyházban az egyik pap és káplánja között már hónapok óta dúl s már ismétlenül foglalkoztatta a reformátusok egyháztanácsát is.

Ugy áll a dolog, hogy *Bereczky* László újvárosi lelkész és a mellé beosztott káplán, *Kósdy* János sehogyse képesek egymás közt megférni. Folytonos civakodás s veszekedés egymás közt az egész idejük.

Ez az egyáltalán nem papokhoz méltó viselkedés, amikor legelőbb a református egyháztanácsot foglalkoztatta, azzal nyert befejezést, hogy az egyháztanács *Kósdynak* felmondott.

Azután *Kósdy* instanciát küldött be a presbiteriumhoz s ez visszavonta a felmondást, meghagyta a káplánt.

Ma azonban újra ott szerepelt a papok ügye az egyháztanács előtt s az lett benne most a határozat, hogy 1912. január 7-ikére mégis csak kiadták a káplánnak az utat.

E legújabb határozatra az a botrány szolgáltatott okot, melynek a napokban az újvárosi paróchia környékén járó-kelők is fültanui voltak. A paróchiából ék-telen veszekedés, ordítózás zaja hallatszott ki az utca népe közzé is. A pap utasította ki onnan a — káplánját... A kiutasítás oka pedig az volt, mert a káplán egyszerűen megtagadta főnökének az engedelmességét, vagy mondjuk úgy, hogy a pap paptársával szemben a legegységesebb előzékenységet se tanúsította. E miatt ma kimondta az egyház, hogy az ilyen káplánt nem tűrheti meg tovább az egyházban.

A káplán megérdemelte most, hogy kiadják az útját. De mi azt hisszük, hogy a papok között sehogyse lett volna szabad a visszavonásnak úgy elfajulnia, a mint valóban elfajult. S hogy mégis így történt, ebben már aztán nemcsak a káplán a hibás, hanem a papi — vaskalap is.

Régi haragosok.

Bosszu hét év multán.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, nov. 16.

Mintegy hét évvel ezelőtt véres verekedés történt *Barna* Antal urdombi mezőőr és egy földmives között. A rövidebbet *Barna* Antal húzta, mert ellenfele a község szemeláltára alaposan helybenhagyta. *Barna* Antal megfogadta, hogy bosszút áll haragosán.

Kereste az alkalmat, hogy ellenfelével szembe kerüljön, de az alkalom késett. A sok idő nem volt elég ahhoz, hogy a mezőőr elfelejtse a történeteket, mert uton-utfélen belekötni igyekezett a földmivesbe, aki az összeütközést mindig sikeresen kikerülte.

Barna Antal tegnap délután a község nagykorosmájában mulatott. Sok bort és sört ivott össze és már esteledett, amikor a korcsmát elhagyta.

Amint kilépett az ajtón, szembe találta magát haragosával. Elhatározta, hogy most leszámol vele.

Durván rákiáltott a gyanútlanul haladó emberre, aki még csak választ sem adott, hanem békésen tovább ment.

Barnát annyira dühbe hozta, hogy a földmives nem válaszolt az ő sértegető szavaira, hogy revolvert rántott elő és többször feléje lött. A golyók azonban célt tévesztettek és nem a földmivest, hanem egy az utca tulsó oldalán haladó napszámot találták.

Az egyik golyó a napszám mellébe hatolt, aki súlyos sérülést szenvedett, Barnát a csendőrök még a véres eset helyszínén letartóztatták és beszállították a járásbíróhoz.

Gyilkos csendőr.

Önvédelemből leszurt egy embert.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, nov. 16.

Sajnálatos esemény történt Pusztatold községben. Egy szolgálatot teljesítő csendőrrjárőr nyomozás közben leszurt egy *Lévai* József nevű embert, aki ellenszegült a csendőrök felszólításának. A véres esemény részletei a következők:

A keresztesi csendőrök egyik járőre, névszerint *Varga* Péter és *Nagy* Imre csendőrök szolgálatuk teljesítése végett Pusztatold községben jártak. Valami régebben elkövetett büntény felderítése céljából nyomoztak és eközben több tanút hallgattak ki.

A község lakói, különösen azok, akiket a csendőrök vallatásra fogtak, növekvő ellenszenvvel nézték a kakastollas inkvizitorokat és kevés hajlandóságot mutattak, hogy utbaigazításukkal, tanúságtételeikkel, vallomásaikkal megkönnyítsék a nyomozás nehéz munkáját. Különösen érezte ellenszenvét a csendőrökkel, akik egyideig higgadtan elnézték a renitens viselkedést. *Lévai* ettől vérszemet kapott és gorombán s káromkodva feleselgetett a csendőrök kérdéseire.

A csendőrök türelme elfogyott s egyikük megütötte *Lévai* mire az elszánt dühvel a csendőrökre támadt, a csendőrök fegyverükkel

védkeztek a támadás ellen és e közben *Nagy* Imre szuronya keresztüldöfte *Lévai* Józsefet, aki néhány perc múlva belehalt sebeibe. A járásbíró részéről az albiró kiutasított Pusztatoldra, ahol az áldozat hulláját fölboncoltatta.

A kerületi csendőrszárnyparancsnokság *Talmi* József vezetésével megindította a nyomozását az iránt, vajjon jogosan használta-e *Nagy* Imre csendőr a fegyverét. Ugyancsak tegnap utazott ki a helyszínre a debreceni honvédhadbíró is, a hivatalos vizsgálat megejtése céljából.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Nov. 17. Péntek Római kath. Cs. Gergely + Gör. kath. November 4. Joannic. — Nap két 7 óra 7 perccor, nyugszik 4 óra 22 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőszülledéa várható éjjeli fagyokkal és délen csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Hővösebb, délen elvélve csapadék. Déli-hőmérséklet: 13-4 fok Celsius.

— Pápai rendelet a papok fölött való bíráskodásról. Nagy feltűnést kelt egy újabb megjelent pápai rendelet, mely a világi törvényeszeket illetéktelennek mondja a papság fölött való ítélkezésre. Kemény szavakban kel ki a rendelet a papság ellen megnyilvánuló hajszaik ellen és átokkal fenyegeti azokat az államokat, hol az anyaszentegyház legfőbb hatóságának mellőzésével bíráskodnak a papság felett.

— Az igazoló választmány ülése. Csanádvármegye igazoló választmánya ma délelőtt *Kayser* Lajos elnöklésével ülést tartott.

— Helyes intézkedés. Makóvárosa eddig mindig pénteken tartotta meg rendes heti ülését. Minthogy azonban a község a pénteki hetipiac alkalmával tömegesen keresi fel a városnál a tisztviselőket, kik ilyenkor rendszerint tanácsulésen vannak, azért a polgármester ma akként intézkedett, hogy a heti rendes tanácsulések ezental nem pénteken, hanem csütörtökön délelőtt tartatnak. Ez az intézkedés azért helyes, mert a tanács kiadmányait így pénteken és szombaton el lehet végezni és nem marad el a másik hétre, mint az a pénteki tanácsulésnél csaknem mindig megtörtént.

— Drágasági pótlék. A mezőhegyesi ménesbirtok intézősége figyelemmel az elviselhetetlen drágaságra, szolgáltatásuk egyenként 300—300 korona drágasági pótlékot állapított meg.

— Egy utca feltöltése. Megemlékeztünk már arról, hogy a Kőlcsey-utca lakói kérvényt adtak be a városi tanácshoz utcajuknak feltöltése tárgyában. A kérvényt ma délelőtt tartott ülésében tárgyalta a városi tanács és miután a városi főmérnök ennek az utcának feltöltését indokoltnak találta, a tanács az utca feltöltését elhatározta.

— Névtelen levél. Megemlékeztünk arról, hogy valaki névtelen levelet küldött *Rákossy* Gyula rendőrkapitánynak, melyben a rendőrséget a vásári helyek kiosztása körül visszaéléssel vádolja meg. Ma elolvastuk a névtelen levelet és arról győződünk meg, hogy az csak egy rendőrről vonatkozik.

— Új rendőr. *Rákossy* Gyula rendőrkapitány a megüresedett rendőri állásra *Major* Györgyöt nevezte ki.

— **A város jövedelme.** A legutóbbi 10 nap alatt fogyasztási adó címen 4936 korona folyt be. Ezt a pénzt a fogyasztási adóhivataltól ma utalták át a városi közpénztárba.

— **Zsilinszky jelentkezett.** A királyi ügyészség tegnap megtette indítványát, azt kérve, hogy az Achim-pör két vádlottját, dr. Zsilinszky Endrét és Zsilinszky Gábort vizsgálati fogságba helyezték. Ma már a törvényszék is határozott ebben az értelemben és dr. Zsilinszky Endre, még mielőtt a határozatot kézhez vette volna, Budapestre ment s ma délelőtt 11 órakor jelentkezett az ügyészség vezetőjénél, Sélley Barna főügyész helyettesénél. A fiatal Zsilinszky védőjével, dr. Kenedi Géza országgyűlési képviselővel érkezett az alkotmány-utcai törvényszékbe s egyenest az ügyészségre mentek. Előbb csak a védő ment be a hivatal főnökéhez, akivel egyidejűleg hivatalosan közölte, hogy a másik vádlott, Zsilinszky Gábor, most katona s ezért nem állhat a bíróság rendelkezésére. Őt illetően a katonai hatósághoz kell majd fordulni. A formásággal véggezve, dr. Kenedi védő kijött a folyosón reá várakozó dr. Zsilinszky Endréhez s odaszólt neki:

— Endre öcsém, gyere be a főügyész urhoz!

A fiatal Zsilinszky követte s néhány perc múlva már egy ór lekísérte a fogházba, ahol újból megkezdte a vizsgálati fogságát, hogy ott várja be a sok port felvert Achim-pör második esküdtzéki tárgyalását. Valószínű, hogy a tárgyalásnak már decemberben sorát ejtik.

— **Meghívó.** Kérem a Makói Társadalmi Egyesület választmányi tagjait, hogy szombaton (18-án) délután 5 órakor egyesületi helyiségében, a Korona emeletén tartandó választmányi ülésen teljes számmal megjelenni legyenek szívesek. — Makó, 1911. nov. 16-án. Dr. Kiss Pál, elnök.

— **A külföldre szóló levelek.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, hogy a külföldre szóló hivatalos leveleket nem szabad a szekrénybe dobni, hanem a posta személyzetének kell átadni.

— **Zsebtolvajok.** A mostani országos vásárunk igen látogatottnak ígérkezik, mert Makón különben is ez szokott a legnagyobb vásár lenni. A mostani országos vásár a szokottnál is nagyobbának ígérkezik, mert más években a nagybecskerekéi országos vásárt is mindig a mi vásárunkkal egyidejűleg tartották meg, most azonban a kolera járvány miatt elmarad, így még látogatottabbnak ígérkezik a mi vásárunk. A zsebtolvajok minden évben fel szokták keresni a makói őszi országos vásárt. Most e tekintetben is látogatottabbnak ígérkezik a mostani vásár, ezért a rendőrkapitányi hivatal ez uton is felhívja a zsebtolvajokra a közönség figyelmét.

— **A pozsonyi rablójalkosság.** Pozsonyból jelentik, hogy *Stepeták* Rezsőt, akit tegnap Bécsben letartóztattak s aki már be is ismerte, hogy ő gyilkolta meg özv. *Németh* Józsefnét és leányát, Bécsből ma hozták erős fedezett mellett Pozsonyba. A másik rablójalkost, *Benes* János facér pincért, aki csak tegnap távozott el Pozsonyból, most nagy erélyvel keresik. Valószínű, hogy *Benes* is Bécsbe szökött s a rendőrség azt hiszi, hogy még a mai nap folyamán kézrekerítheti.

— **Országos vásár.** A makói országos vásárt, szombaton, vasárnap és hétfőn tartják meg. Szombaton lesz az állatvásár, vasárnap és hétfőn a kirakodó vásár. Az állatvásárra vesztmentes területől mindenféle állatot szabad felhajtani.

— **Gyöngyössy János bűnei.** Még a nyár folyamán sokat írtunk Gyön-

gyössy János esztergályosról, illetve az ő bűneiről. Elénk emlékezetében él meg az olvasó közönségnek, hogy Gyöngyössy János mindenik kávéházból, de magánházakból is leginkább székeket lopott el. A bűnvizsgálat alkalmával, mint azt annak idején megírtuk valóságos székgyűjteményt találtak a Gyöngyössy lakásán. Volt ott az egyszerű puha faszéktől a legfinomabb kivitelű gótt-stilű székig minden rendű és fajta szék, mert meg kell jegyezni, hogy Gyöngyössy János több mint két éven át üzte a széklopás mesterségét. A sok széket annak idején a rendőrség, mint bűnjelket, beküldte a főtárgyalásra a szegedi kir. törvényszékhez. A főtárgyaláson Gyöngyössy elítélték így a sok bűnjelket most a törvényszék visszaküldte Makóváros rendőrkapitányi hivatalához a károsult feleknek való kiadás végett.

— **Táncmultság.** A hosszú nyári munka végeztével azt hittük, hogy fiatalságunknak jól fog esni egy kis jól megérdemelt pihenés. De hogy is pihennek ők! Alig várják, hogy mielőbb meg legyen az első s utána a többi — táncmultság! Nohát nem kell soká várniok. Az V-ik kerületi Polgári Társaság már e hó 19-én vásár vasárnapján rendezi saját könyvtára javára az első táncmultságot. Jó mulatást kívánunk fiatalságunknak.

— **Vásárok.** Nagyszalonta 19, Temerin, Ujmoldova 20, Bácsalmás, Gyöngyös, Kiskunhalas, Pécs, Szegvár 25. Sajtény, Zombor 27, Kalocsa, Szeged, Szombathely.

— **Aki kehes lovat adott el.** A lócsiszárok igen sokszor vesznek kehes lovat, melyet pár héten át pihentetnek és jól táplálnak miáltal bizonyos időre a keheség megszűnik. Az ilyen lovakkal aztán alaposan becsapják a könnyenhiwó embereket, mert jó pénzért egészséges lovak gyanánt adják el. Makó városában különösen *Benkő* István lócsiszár foglalkozott a kehes lovak eladásával és e miatt került a szegedi kir. törvényszék vádtaácsa elé, mely kehes lovak eladása miatt 9 havi fogházra ítélte.

— **Lopás.** *Dégi* István bádogos mestertől *Handel* Jakab nevű segédje ma délelőtt 3 koronát lopott el, de rajta vesztett, ezért megindították ellene az eljárást.

X Naponta friss „Baksör“ kapható Érdeky József Barcsay-utcai vendéglőjében.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható.

WÉBER & BÁRÁNY gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. f. m. r. f. védjegy rajta van.

Kerestetik december 1-ére a főtér közelében több szobás **magányos lakás**

hozzátartozó mellékhelyiségekkel. — Cim a kiadóhivatalban.

Testvérgyilkosság.

Fejszével agyonverte öccsét.

Klaiber Antal rábafüzesi földmivesgazda, mint nekünk Szombathelyről írják, évek hosszú sora óta elkeseredett viszálykodásban élt *György* nevű testvérel, aki a szomszédságban lakott *Klaiber*nek. A két testvér között napirenden voltak a leghevesebb jelenetek, sőt gyakorta előfordult, hogy lármás szóváltások után tetleg is bántalmazták egymást.

Tegnap délelőtt is ily heves jelenet játszódott le a két testvér között, azonban verekedésre nem került a sor, mert *György* bement a lakásba bátyja sértő, durva kiabálása elől s csak annyit szolt vissza az ajtóból Antalnak:

— Majd leszámolunk egyszer végképen mindenért!

Klaiber Antalt irtózatos dühbe hozta öccsének fenyegetése s elhatározta, megelőzi öccsét a leszámolásban. Vett egy hatalmas fejszét, élesre köszörülte s lesbe állott a kerítés mellett, azzal a sötét elhatározással, hogy ha öccse mutatkozni mer leüti.

Délután 3 órakor *György* valamiért az udvarra ment ki s mikor a palánk mellett meglátta testvérét, újra rövid, heves szóváltás támadt közöttük. A veszekedés hevében előgrott Antal a palánk mögül s fejszéjét magasra emelve közeledett *György* felé, aki futásnak eredt. Antal utána rohant testvéjének s mikor elérte, hátulról a fejsze élével irtózatos erővel sujtott le öccse fejére. *György* a rettenetes csapás alatt hang nélkül összerogyott s életlenül terült el a földön. A nekivadult ember erre nekiesett a porban fekvő halottnak s még két rettenetes csapást mért a fejszével öccse fejére majd rugott egyet rajta lábával, miközben bősziúltan ordította:

— Nesze kutya! Megkaptad a magadét!

Az utcáról arra már sokan rohantak be az udvarra, akik azután megakadályozták a gyilkost abban, hogy a halott embert tovább is ütlelje.

A csendőrség a gyilkos földmivest letartóztatta s beszállította a szentgotthárdi járásbírószék fogházába. *Klaiber* Antal a gyilkos, rovoit multu ember, aki egyizben emberölésért már négy évi fegyházat ült.

Holnap

Szombaton

fényes

előadás

az „Uránia“ színházban

Mérleg-kiállítás

M a k ó n

Halász Á. gépraktárában

legujabb mérlegekből.

Érdemes megnézni.

Nagy vásári bál

vasárnap, e hó 19-én

Érdeky József

tánctermeben.

Az „ŐRANGYAL“

disztemetkezési vállalat

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászcikket a legegyszerűbbtől a legnyesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkocsiért külön díjjal nem számíttatik. Tölgyfa keresztek és fejfák a legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.

B. pártfogást kérve: 161

özv. Gyurik Lajosné,

Kenyér-piac. (Tókey-házban.)

Gyümölcs-fa

163 eladás.

Ha biztos sikert akarunk elérni, úgy már most ne mulasszuk el a gyümölcsfák ültetését. Ezen okból előjegyezhetők a legfinomabb fajta alma, körte, barack, őszibarack, ringló, befőzni való a r a n y a l m a, cseresznye és meggyoltványok, továbbá szabad földben nemesített 2 éves korával bíró különféle fajta nemes rózsák, örökzöld thuyák, akácok, stb. **BREUER ZOLTÁN** mérnök makói belsőnyomási faiskolájából, ahol a kívánt fajok személyesen is kiválaszthatók. Megrendelések és előjegyzések elfogadhatók, úgy kint a helyszínen a faiskolában, mint pedig **BREUER ZOLTÁN** „Órangyalhoz“ címzett gyógyszer-tárában (Telefon szám 92.) Makón. A gyümölcsfák heti piacok alkalmával a püspökkert előtt beszerezhetők.

Ami igaz, az igaz !!

De az is igaz, hogy jó és olcsón csakis az »Alkalmi áruház«-ban lehet vásárolni, mert tulajdonosának sikerült készpénzért egy nagy tétel legujabb divatu tiszta gyapju női- és férfi ruhaszövetet, vásznat, remek téli árukat, valamint egyéb, a kézműáru szakmához tartozó cikket igen olcsón megvenni, mely árakat az »Alkalmi áruház«-ban a már megszokott olcsó árakon fogja elárusítani.

Győződjön meg erről saját érdekében mindenki.

Alkalmi áruház.

Kossuth szoborral szemben.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (94)

X.

Borzasztó istenítélet.

A benszülöttektől hallottam, hogy ők láttak hajókat különböző időkben, sőt kísérleteket is tettek, hogy hozzájuk jussanak tutajaikon, de minden eredmény nélkül, annyira künn a nyílt tengeren jártak a hajók.

Körülbelül kilenc hónapra az én cambridge öböljén otthonomba történt különös visszatérésem után.

Jött egy idő, mikor lassankint olyan egyhangú lett rám nézve az élet, hogy valami változást kell előidéznem, különben beleőrülök.

A legjobb barátságban éltem összes feketéimmel, életmódjuk azonban kiállhatatlan volt előttem. Undorodni kezdtem az ételtől s a nőkkel való borzasztó kegyetlenség gyakran beteggé tett.

Valahányszor verni, véresen a földön elterülve láttam ezeket a szegény teremtéket, veszélyes ideges izgatottság vett rajtam erőt s szerettem volna kihívni a brutális támadót, mint halálos ellenségemet. De minden egyes esetben visszafójtottam erővel érzelmeimet.

Végre oly nagyfoku nyugtalanság vett erőt rajtam, hogy egy rövid kirándulást próbálok meg lefelé szárazon olyan irányban, a merre eddig nem jártam. Keresztül akartam evezni a nagykiterjedésű tengeröblön, megkerülni a Londonderry hegyfokot és azután délre fordulni a szép szigetek közt le az Admiralty öbölbe, melyet megelőzőleg átkutattam, mikor a Capea tartózkodtam és ahol bõven találtam ennivalót és ivóvizet is, számtalan barlangot, különböző rajzokkal az oldalakon, nyugodt

tengert és buja növényzetet Yamba készségeen beleegyezett, hogy velem jön.

És egy napon újra tengerre szálltam hű nőmmel az oldalamon, ki jól megrakta mindennel a hálóját, míg én a baltámat, nyílmat és törömet vettem magamhoz, a két utóbbit az övemben. Reméltem, hogy a szigetek közt találkozom valamely hajóval, mert a benszülöttek azt mondták, hogy míg oda voltam, többet láttak arra menni.

(Folyt. köv.)

Petrezselyemmagot

megbízható idei magot

a legmagasabb

áron vesz

Mandl Zsigmond

MAKÓ. 136

Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok, b. tudomására adni, hogy folyó évi november hó 28-án a téli idényre a táncitanítást megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkisebbben el nem sajátítottak.

Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm a nagyérdemű közönség legnagyobb meglepésére és legteljesebb elismerésére mellett ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátram rám bízhatja gyermekét. Tanítom a táncokon kívül az illem a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást.

Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és a gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon (Gróf Vay-utca 250 szám) hol most is esténként állandóan folyik a tanítás.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

101 Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

Valódi, tiszta kék-szilva

pálinka

teljesen szeszmentes 1 frt. literje
Iritz Sámuel özv. cégnel.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű helybeli és vidéki uriközönséget, hogy az őszi és téli áruim megérkeztek.

**Legfinomabb angol-, skot- és honi gyárt-
mányok nagy választékban.**

Ujjonnan s modernnül berendezett szabó-műtermemben, ahol csakis legújabb divat szerint és legjutányosabb árak mellett készülnek, u. m.:

szalon-, utcai- és sport öltönyök, felöltők, télikabátok, stb. stb.

Az uri közönség becses pártfogását kérve, — kiváló tisztelettel

Ifj. ANTAL JÓZSEF

Makó, Dessewffy-tér 13. sz., (Makói Ujság bérpalotájában).

Az „V-ik ker. Polgári Társaskör“

saját helyiségében

folyó évi november hó 19-én

vásár vasárnapján — saját könyv-
tára gyarapítására —

Táncmulatságot rendez.

Belépti díj: férfiaknak 80 fillér, nők-
nek 60 fillér.

Kezdete este 7 órakor, vége reggel.

A tiszta, kitűnő italt Terponica Péter
szolgáltatja. Kitűnő zene.

A kör, külön meghívót nem bocsájt
ki, ezután kéri tehát a n. é. közönség
jóakaratu pártfogását.

Különleges pálinka-árjegyzék.

5 éves kajszin-barack pálinka
literje 1 frt. 50 kr.,

10 éves kajszin-barack pálinka
literje 2 frt.

Valódi ó-törköly pálinka
literje frt. 20 kr.

Iritz Sámuel özv. cégnél

Valódisáqért szavatosságot vállal acég.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.

Ha szép, jó- uj árut olcsóért akar

vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres
„Meygasszonyhoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában,
(püspökkertel szemben). ahol minden e szakmába
vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és
így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha
szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenkit meggyőz.

Ma

pénteken

nagy

disznótor

a Korzóban.

Nyilvános árverés.

A makói zsidótemplom
udvarán e hó 17-én délelőtt
10 órakor épületbontás foly-
tán kikerült stukaturfák,
tetőcserép és lépcsők nyil-
vános árverésen eladatnak.

Üzleti kiszolgálásra felvétetik

két leány

Iritz Sámuel özvegy cégnél.

Nunziantéért, ki bizonyos adásvevési ügyért a köz-
ségbe ment. Jöjjön, én fogadom önt, a hogy tudom
. . . vadászmodra.

Igy beszélve a házba léptek s egy kis földszinti
szobában egy bicegő asztal mellett foglaltak helyet.

— Egészen üresen fogja ön találni a házat, de
annál könnyebb lesz önnek a becslés. Oh, Don Cirillo,
maga pompás üzletet csinál! Ha torkon ragadva nem
tartana a szükség, némi várakozás mellett, egy fél
vagy egész év alatt, a négyszeresét kaphatnám . . .
Magánál van a pénz?

— Ugy, a mint megigérttem, harmincezer lira! —
sugta a barát, miközben bizalmatlanul mindenfelé kö-
rültekintett.

— A szántóföldekről nem beszéltem, melyek a
falkerítésen kívül fekszenek. Átengedném a községnek
iskolai célokra és éppen ezért küldtem Don Nunziantét
a községi tanácsülésre, mely két órakor lesz. De haj-
landó volnék önnek adni az elsőséget, ha kulánsnak
mutatkozik.

— Hogyan, hát nem elég kuláns vagyok? . . .
Harmincezer lirát adok egy házért, melyet éppen nem
ismerek.

— Bossásson meg, nem akarom magát megkáro-
sítani. Ne adjon nekem semmit anélkül, hogy előbb a
saját szemével meg ne győződjék róla, hogy a ház
többet ér, ha csak az építő anyagot veszi számitásba.
Sőt indítványoznám, hogy már most tegyünk egy kör-
sétát, míg Don Nunziantét várjuk. Azután megmutatom
önnek a földeket is.

A báró elfordított arccal mondta ez utóbbi szava-

— Bizonyára — mondta nagy szerencse lenne
Santafuscára nézve, ha arra kerülne a sor. Minő ki-
tűntetés, minő megtiszteltetés ő eminenciájának szállást
adni. Ti is, szegény szentjeim, jól járnátok vele. Szép
arany dicsfényt kapnátok, minőket a kurián Nápolyban
láttam.

— Nem volna itt az ideje a szentek arcát le-
mosni? — kérdezte Martino, a sekrestyés, egy volt
kapucinus laikus testvér és nagy mindentudó, ki mély-
értelmű értekezéseket szokott tartani Don Antónióval
liturgiai és lelkiismereti kérdésekről.

— Várj még egy kissé, míg a nap teljesen kiszá-
ritotta a pépet. Akkor cseppents rá a kannából egy
olajat. Meglátod, hogy fehérebbek lesznek. mint a csil-
lagok.

— Egy lelkiismereti kérdést akarnék a tisztelendő
ur előtt felvetni.

— Mi volna az?

— Ha a szomszédom tököt ültetett az én keríté-
sem mellé és a tök áthatol a kerítésen az én ker-
tembe, leszakíthatom anélkül, hogy bünt követnék el?
A törvényszéki szolga azt mondja, hogy megtehetem
s hogy a törvény igazat ad nekem.

— A törvény igaz, az igazat ad neked, mert a
tök földedet elfödi és gátol benne, hogy babot ültess
oda. De ha a tököt a te lelkiismeretedben szemlélem,
egész más alakot kap.

Don Antónió hamiskásan nevetett; ősz haja csil-
logott a napfényben, mint a szentek arca a Martino
dörzsölő keze alatt.

— Mit akar mondani tisztelendő ur ezzel a hipo-
tezissel a tökről az én lelkiismeretemben?

Egy jó órát szerezhethet magának

vagy divatos arany- és ezüst ékszereket m. kir. fémjellel ellátva rendkívül jutányos árak mellett.

Menyasszonyoknak és vőlegényeknek 10 százalék árengedmény. Erős vasuti és munkás órák pontosan beszabályozva jótállás mellett. Régi nagy tört aranyat a legmagasabb árban veszek vagy új tárgyakra becserélem. Különlegességek divatos női órákban és ékszerekben. Midőn biztosítom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, b. pártfogásukat kéri

VIDOR MANÓ órás- és ékszerész (20)

Makó, (főtér) az „Otthon“-kávéház mellett.

Figyelmes kiszolgálás!

Olcso árak!

Üveg- és porcellán szükségletét ne vegye meg addig, amíg

Kocsis és Skopál

(Főtér, Böhm-házban) olcso áraitól és finom áruitól meg nem győződik.

Készítünk képereteket a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig. — Elvállalunk lakásokat villamos bevezetésre és

[11] **villamos csillárokkal**

való felszerelésre. --- Tartunk raktáron: alpaka és ezüst használati cikket, diszműarut nagy választékban.

Kölcson edények!

Épület üvegezés!

Alkalmi és menyasszonyi ajándékok!

Kávéházi és vendéglői edények!

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelések elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék.

Keresztelő párnák, fejkötők és himzet piqe paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(141) Szőrmeáruk,

boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főtér, (az Otthon-kávéház mellett)

Értesítés!

Naponta friss, eredeti

kőbányai

gyári töltésű

MALÁTA-SÖR

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy jó magaviseletű

azonnal felvétetik.

Kezdő havi

fizetése 12 korona.

Utolsó évben havi fizetése 20 korona.

Makói Független Ujság nyomdájában.

— Azt akarom vele mondani, hogy egy jó kereszténynek nem annyira az ő jogaira, mint a kötelességeire kell tekintenie. A tőköt nem te ültetted és ha átjött a kertedbe, annak te vagy az oka, mert nem tartottad jó rendben a sövényt. De az életet nem a te talajodból húzza. Amit tenned kell, az, hogy menj a szomszédodhoz és mondj neki: a tők az én földemen fekszik, vagy hozd el onnan, vagy magam elhozom. Az igaznak, kedves Martino, kétszeresen jól izlenek az ő tőkjei.

— Tisztelendő urnak mindig olyan jó közmondásai vannak. Tisztelendő ur valóban olyan, mint bölcs Salamon.

— De Sába királynő nélkül! — egészítette ki az aggastyán, még mindig szívből nevetve.

Majd más tárgyra ugorva át, így szólt:

— A báró megjött.

— Ugyan mit kereshet itt ez a duvad?

— Te egyet akarsz foltozni ő excellenciája mündérjén, Martino és feleded, hogy nem szabó, hanem sekrestyés vagy! . . . Nos, én remélem, hogy jobb napok várnak Santafuscára . . . Képzeld csak, mily boldogság mindnyájunkra és az egyházra, meg a te harangjaidra, ha megvalósul, a mit a vikárius ur csak sejtetni engedett velünk.

— Engedje Isten és szent Mihály! Nekem álom volt és álmomban aranyos pluvialéban láttam főtisztelendő urat, mitrával a fején.

— Az álmok Istentől jönnek. Álmában megjelent Jákobnak, Fáraónak és Józsefnek, Mária férjének . . . Persze, te nem vagy József hanem Márton, a sekrestyés . . .

— Ha ő eminenciája ide jönne, kénytelen lenne a mi templomunkban misét mondani?

— Természetesen.

— És hiszi, tisztelendő ur, hogy a báró elszándékozik a villát adni?

— Tegy engemet jövendőmondóvá és én gazdag emberré teszek tégedet.

— Valóban arany misemondó ruhát kellene neki ajándékozni.

— Először engedj a lelkek épülésére gondolnunk és csak azután a misemondó ruhára és a baldachinra, melyet az egerek szétragtak.

— Az onnan van, mert a mult diószüret rosszul ütött ki . . . Az egereknek nincs diójuk, ezért istentelenekké lesznek és szentelt dolgokra vetemednek. Sujtsa már őket egyházi átokkal.

— Miért? Szegény állatkák! Nem követünk-e el néha mi is vétket szent dolgok ellen, ha erős kísértés ösztönöz reá bennünket? . . . De rosszabbak vagyunk az egereknél, mi nem mindig érjük be dióval . . .

Mig a plébános és a sekrestyés a meleg, csöndes déli napon ily mélyértelmű beszédet folytattak, oda benn agyonütötte a báró Don Cirillot. A csiny a következő módon sikerült neki.

A báró nyugodt arccal ment a barát elé s tudakozódott egészsége és szerencsés utazása után. Aztán folytatta:

— Jöjjön, Don Cirillo, éppen most küldtem Don